

Investigation of pedagogical formation education from the perspective of sports management and physical education and sports teaching students

Pedagojik formasyon eğitiminin spor yöneticiliği ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencileri perspektifinden incelenmesi

Efe Uçar¹
Özgün Parasız²

Abstract

This study aimed to examine the perspectives of sport management students and physical education teaching students on pedagogical formation education and the teaching profession. Interview technique, one of the qualitative research methods, was used to collect the research data, and criterion sampling, one of the purposeful sampling methods, was preferred in the selection of the study group. Five Sports Management students and five Physical Education and Sports Teaching students who were studying in the 2022-2023 academic year and who were assigned to participate in the study were included in the study. In line with this scope, one-on-one interviews were conducted with 10 students. In the interviews, the researchers developed a 7-question semi-structured interview form titled "The Perspective of Sports Sciences Faculty Students on Pedagogical Formation Education and Teaching Profession" as a data collection tool and a content analysis technique was applied to analyze the data obtained. According to the research findings, it was determined that

Özet

Bu araştırmada spor yöneticiliği öğrencileri ve beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitime ve öğretmenlik mesleğine bakış açısının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmış, çalışma grubunun seçiminde ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tercih edilmiştir. 2022-2023 eğitim öğretim yılında öğrenim gören ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 5 Spor Yöneticiliği öğrencisi ve 5 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği öğrencisi çalışmaya dahil edilmiştir. Bu kapsam doğrultusunda 10 öğrenci ile bire bir görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde, veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 7 soruluk "Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Pedagojik Formasyon Eğitimi ve Öğretmenlik Mesleğine Bakış Açısı" adlı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre, katılımcıların pedagojik formasyon eğitimi alan

¹ Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara/Türkiye, beratefecrr@gmail.com

 Orcid ID: [0009-0000-9882-382X](https://orcid.org/0009-0000-9882-382X)

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara/Türkiye, oparasiz@gazi.edu.tr

 Orcid ID: [0000-0002-1803-0756](https://orcid.org/0000-0002-1803-0756)

the participants were evaluated positively by the sport management students who received pedagogical formation education and negatively by the students studying physical education teaching. Among these negative opinions, the statements that the duration of pedagogical formation education is short and the implementation of this education is not correct came to the fore. As for the teaching profession, most of the students stated that it is an important occupational group in the society. As a result, when pedagogical formation education was compared by sport sciences students, it was determined that although the education had positive aspects, it also had negative aspects.

Keywords: Pedagogical Formation, Teaching, Sport.

spor yöneticiliği öğrencileri tarafından olumlu beden eğitimi ve spor öğretmenliği okuyan öğrenciler tarafından ise olumsuz değerlendirildiği saptanmıştır. Bu olumsuz görüşler arasında pedagojik formasyon eğitim süresinin az ve bu eğitimin uygulanışının doğru olmadığı ifadeleri ön plana çıkmıştır. Öğretmenlik mesleğine ise çoğu öğrenci, toplumda önemli bir meslek grubu olduğunu ifade etmiştir. Sonuç olarak, pedagojik formasyon eğitiminin spor bilimleri öğrencileri tarafından karşılaştırıldığında, eğitim olumlu yönleri olsa da, olumsuz yönleri de olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pedagojik Formasyon, Öğretmenlik, Spor.

[\(Extended English summary is at the end of this document\)](#)

1. Giriş

Bir ülkenin gelişmesinde ve çağdaşlaşmasında gerekli olan en önemli unsur insanın gelişimi ve eğitimidir. Drucker'a (1994) göre istenilen dünyayı, istenilen yaşam biçimini yaratabilme işi olarak tanımlanan eğitim bugün doğru ve etkili eğitim sistemini hayata geçiren ülkeler her açıdan iyi yetiştireceği nesillerle 20 yıl sonra büyük bir gelişim ve değişim içine girebilir.

Modern Dünyada gelişmiş devletler savaşlarını bilgiyi üretme, sahip olma ve kullanma bakımından yapmaktadır. Bu bağlamda günümüz dünyası bilgi çağı olarak adlandırılmakta ve bilgi toplumunda hızlı bir biçimde görülen teknolojik gelişme ve değişmelere paralel olarak, bilgi ve teknolojilerini etkili şekilde kullanabilen nitelikli bireylerden oluşan uluslar öne çıkmaktadır. Bu nedenle, her geçen gün gelişen Dünya'nın gerekli niteliklerine cevap verebilecek bireyleri yetiştirmek ancak nitelikli eğitimle mümkün olabilmektedir. Nitelikli bireylerin yetiştirilmesi ise eğitim sisteminin doğru tasarlanması ve eğitim sistemlerinin en önemli işgöreni olan öğretmenlerin nitelikli bir şekilde doğru yöntemlerle eğitilmesi ile sağlanabilir. (Kiraz ve Dursun 2015).

Birey eğitim sürecinin niteliğini istenilen seviyeye getirmede rolü en fazla olan unsur ise eğitim sistemin en kilit ögesi olan öğretmendir. Eğitimin niteliği ve kalitesi, büyük ölçüde öğretmenlerin niteliği ile doğru orantılıdır (Çelep, 2001). Bu bağlamda öğretmenlerin gerek hizmet öncesinde gerekse hizmet içinde, iyi bir biçimde seçilmesi ve eğitilmesi eğitim hizmetlerinin kalitesi yönünden hayati rol oynamaktadır (Süral ve Sarıtaş, 2015).

Özellikle yapay zeka teknolojilerinin gelişimi ile değişim hızı gün geçtikçe artan modern dünyada, medeniyetten geri kalmadan değişim sürecine uyum sağlayabilecek nitelikli bireyler yetiştirme ihtiyacı öğretmenlik mesleğinin önemi arttırmaktadır. Eğitim sisteminin verimliliği ve öğretmen kalitesi toplumun ihtiyacı olan nitelik ve nicelikte bireyler yetiştirilmesi ile doğru orantılı olduğundan öğretmen, eğitim sisteminin en stratejik parçalarından biri olarak kabul edilir (Aysu, 2007). Bu nedenle bir ülkede eğitim ve öğretimde kullanılan yöntem ve teknikler, araç ve gereçler ne kadar doğru tasarlanırsa tasarlanırsa eğer nitelikli öğretmenler yetişmezse sosyal gelişim mümkün değildir (Eraslan ve Çakıcı 2011; Dündar ve Karaca 2013)

Öğretmenlerin yetiştirilmesi ve istihdamı, uzun süredir Türk eğitim sisteminde en çok tartışılan konulardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu alanda farklı modeller üzerinde çalışmalar devam etmekte; üniversiteler, eğitimciler ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından

nitelikli öğretmen yetiştirmeye yönelik çeşitli yöntemler geliştirilmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana, öğretmen eğitimi ve pedagojik formasyon programları sürekli bir dönüşüm sürecinde olup, günümüzde de bu değişim süreci etkisini sürdürmektedir (Dalgıç, Doyran ve Vatanartıran 2012; Kıral, 2017). Bu yöntemlerden biri de eğitim fakültesi mezunu olmayan diğer meslek gruplarındaki kişilere, Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) onayıyla pedagojik formasyon eğitimi sertifikası alarak öğretmenlik yapabilme imkanı sunulmasıdır.

Pedagojik formasyon kavramını anlamak için bu terimi oluşturan kelimelerin kökenine inmek önemlidir. Pedagoji, en basit anlamıyla, çocuk eğitimiyle ilgilenen bir disiplindir. Bu kavram, çocuk bilimi (pedagoji), eğitim yöntemlerinin bilgisini ve bu yöntemleri uygulama sanatını (öz pedagoji) kapsar. Eğitim, uygulama alanında çocukların gelişimine odaklanırken, pedagoji teorik alanda yer alarak eğitim yöntemlerinin incelenmesini içerir (Foulquié, 1994). Başka bir açıdan bakıldığında, pedagoji; eğitim uygulamalarının düzenlenmesi, yürütülmesi ve yönetilmesiyle ilgili tüm süreçleri düşünme süreci olarak tanımlanabilir. Batıda olduğu gibi ülkemizde de “çocuk eğitimi bilimi” olarak kabul edilen pedagoji, zamanla eğitim bilimi ve felsefesine dönüşmüştür. Pedagoji, başlangıçta eğitimin teorik ve metodik yönlerine odaklanırken, zaman içinde pratik uygulamalarla bütünleşerek bir eğitim bilimi haline gelmiştir. Formasyon ise mesleki bağlamda, "bir mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazandırmak için kullanılan tüm araçlar" olarak tanımlanır (Foulquié, 1994). Bu iki kavram birleşince Pedagojik formasyon ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda, pedagojik formasyon, çocukların eğitimi ve yetiştirilmesi amacıyla öğretmen adaylarına kazandırılan mesleki bilgi, beceri ve davranışların tümünü ifade etmektedir (Demirtaş ve Kırbaç, 2016).

Türkiye’de özellikle öğretmenlerin ihtiyaç ve istihdamlarına yönelik yanlış politikalar, hızlandırılmış öğretmen eğitimleri, öğretmenlik mesleğinin zayıflatılan toplumsal statüsü, öğretmen eğitim programlarının niteliği, hizmet içi eğitimlerin yetersizliği (Küçükahmet, 2007; Akdemir, 2013); eğitim sisteminin sorunları olarak günümüzde de tartışma konusu olmaya devam etmektedir. Farklı fakülte ve program mezunlarının öğretmen olarak istihdam edilmesine yönelik çeşitli dönemlerde yürütülen farklı uygulamalar da en çok tartışılan konuların başında gelmektedir (Gürol, Türkkan ve Som, 2018).

Pedagojik formasyon programları ile ilgili ülkemizde yapılan bilimsel araştırmalarda; yararlı yönleri belirtilse de olumsuz ve yararsız yönlerinin daha çok olduğu görülmektedir. Bütün bu bilimsel araştırma bulgularının dikkate alınmadan yeniden pedagojik formasyon programlarının düzenlenmesi ve hatta sayı ve kapsamların arttırılması oldukça düşündürücüdür (Yapıcı ve Yapıcı, 2013). Bilimsel çalışmalara göre, Türkiye’de pedagojik formasyon eğitimi öğretmenlik mesleğine geçişte için yaygın bir yol olarak tercih edilse de bazı temel sorunları barındırmaktadır. Araştırmalar, özellikle pedagojik formasyon programlarının niteliği ve etkili olup olmadığı konusunda olumsuz sonuçlara ulaşmıştır. Öğretmen adayları programın bilgi kazandırıcı olduğunu belirtse de, içerik süresinin kısa ve yoğun olması, uygulama derslerinin yetersiz kalması gibi nedenlerle programın verimliliği eleştirilmektedir. Programın hızlı ve yoğun bir formatta sunulması, özellikle yeterince pratik deneyim kazandırmadığı için öğretmen adaylarının sınıf yönetimi gibi becerilerde eksik kalmalarına yol açabilmektedir (Durmuşçelebi 2013; Çiçek-Sağlam, 2015; Durmuşçelebi, 2015; Kiraz ve Dursun, 2015), Ayrıca, pedagojik formasyon eğitimi sertifika programlarına olan yüksek talep de eğitimin kalitesini etkileyen bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Her yıl yaklaşık 30-40 bin adayın bu eğitimi almasına izin verilmesi, eğitim fakültelerinin kaynakları üzerinde önemli bir yük oluşturmakta, fiziksel imkanların ve öğretim üyelerinin yetersizliği gibi sorunlara yol açmaktadır (Safran, 2014).

Spor bilimleri fakülteleri öğrencileri özelinde ise spor bilimleri fakültesinden mezun olan öğrenciler öğretmenlik mesleğini yapabilmesi için çeşitli yollar bulunmaktadır. Öncelikle Spor Bilimleri Fakülteleri bünyesinde öğretmenlik mesleğine öğrenci yetiştirmek amacıyla kurulan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümleri bulunmakta ve bu bölümler mezun olan öğrenciler 4 yıllık eğitim süreçlerinin sonunda doğrudan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni (BESÖ) olmaya hak kazanmaktadır. Ancak Spor Bilimleri Fakülteleri ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları bünyesinde yer alan diğer üç bölüm (Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi ve Rekrasyon) öğrencileri de

pedagojik formasyon eğitimlerine katılıp BESÖ olmaya hak kazanabilmektedir. Buradaki en absürt durum BESÖ kalitesini arttırmak için Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümüne giriş yapmak isteyen öğrencilerden ilk 800.000 sıralamaya girmek, TYT ham puan, özel yetenek sınavı vb., şartlar aranırken, diğer bölümlerden pedagojik formasyon eğitimi alarak BESÖ olan öğrencilerden bu şartların aranmamasıdır. Hatta birçok fakültede bu bölümler uzun yıllar boyunca sportif beceri ve bilgi ölçen hiçbir sınava tabi tutmadan yalnızca teorik merkezi yerleştirme sınavları ile öğrenci almıştır (Parasız, Halıcı ve Şahin, 2021; Parasız ve Halıcı, 2022). 2021 yılında ise yayınlanan yönerge ile lisans öğrencilerin örgün eğitim öğretim döneminde 3.yarıyıldan itibaren de seçmeli ders olarak pedagojik formasyon eğitimi alabilmelerinin önü açılmıştır. Böylelikle pedagojik formasyon eğitimi çok daha yaygın ve sıradan hale gelmiştir. Dönem içi ve dönem dışı pedagojik formasyon eğitimi derslerine bakıldığı zaman bu dersler Eğitime Giriş, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri, Rehberlik ve Özel Eğitim, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Eğitim Psikolojisi, Öğretim Teknolojileri, Öğretmenlik Uygulaması şeklindedir. Bu dersleri ve uygulamayı başarı ile tamamlayan öğrenciler pedagojik formasyon eğitimini tamamlamış olur.

Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi ve Rekreasyon öğrencileri için gittikçe kolaylaşan ve yaygınlaşan pedagojik formasyon eğitimleri bu öğrenciler için önemli bir iş fırsatı ve imkan tanırken doğrudan Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerini tercih etmiş ve gerek sıralamaları gerekse de puanları ile BESÖ olma hakkı kazanmış öğrenciler için de bir çok olumsuzluğa neden olmaktadır. Bu durum pedagojik formasyon eğitimlerinin varlığı ve sonuçları üzerine farklı görüşler ve tartışmalar ortaya çıkarmaktadır. Eğitim sistemimizi ve eğitici kalitemizi özellikle spor gibi toplumsal işlevleri sınırsız bir alanda doğrudan etkileyen pedagojik formasyon eğitiminin olumlu ve olumsuz etkilerini daha iyi anlamak oldukça önemlidir. Bunun için en iyi yöntemlerden birinin de bu eğitimlerin süreç ve sonuçlarından doğrudan etkilenen spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin algı ve düşüncelerini anlamak olduğu söylenebilir. Bu noktadan hareketle bu çalışmanın amacını spor yöneticiliği öğrencileri ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimine ve öğretmenlik mesleğine bakış açısının incelenmesi oluşturmaktadır.

2. Yöntem

Spor yöneticiliği öğrencileri ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yürütülen bu çalışmada verilerin toplanması için nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine dayanmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacının belirlediği ana sorular etrafında esneklik sağlayarak katılımcıların kendi deneyim ve düşüncelerini ayrıntılı bir şekilde paylaşmalarına olanak tanımaktadır (Merriam, 2015; Yıldırım ve Simsek, 2016).

2.1. Çalışma grubu

Çalışma grubunun seçiminde ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tercih edilmiştir. Çalışma grubu belirlenirken araştırma verilerinin homojenliğini asgari düzeyde sağlamak için konunun iki karşıt grubu olan spor yöneticiliği öğrencileri arasından pedagojik formasyon eğitimi alan 5 ve 5 beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencisi araştırmaya dahil edilmiştir. Bu kapsam doğrultusunda 10 öğrenci ile konu hakkında bire bir görüşmeler yapılmıştır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Görüşmelerde, veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 7 soruluk “Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Pedagojik Formasyon Eğitimine ve öğretmenlik mesleğine Bakış Açısı” adlı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği uygulanmıştır. Veri toplama aracının geliştirilmesi sürecinde öncelikle problem durumu tanımlanmıştır. Bu amaçla ilk olarak literatür taraması yapılmış ve ardından araştırma probleminin doğrultusunda genel nitelikte sorular oluşturulmuştur. Soruların hazırlanmasının ardından, kapsam geçerliliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

2.3. Veri Toplama Süreci

Görüşmeler öncesinde katılımcılara çalışma hakkında sözlü bilgilendirme yapılmıştır. Sonrasında, araştırmanın amacı, elde edilen verilerin isim belirtilmeden yalnızca araştırma çerçevesinde kullanılacağı, görüşmelerin ses kaydı ile kayıt altına alınacağı ve katılımcıların görüşmeyi istedikleri zaman sonlandırabilecekleri gibi bilgilerin yer aldığı ayrıntılı bir onam formu sunulmuş ve imzaları alınmıştır. Yapılan bilgilendirmeler sonrasında bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiş; 20-30 dakika süren bu görüşmelerde ses kaydı için katılımcılardan gerekli onay alınmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilere içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Bu süreçte Yıldırım ve Şimşek (2016) tarafından belirtilen aşamalar izlenmiştir. Analiz için öncelikle katılımcılardan alınan görüşme kayıtları deşifre edilerek yazılı hale getirilmiştir. Yazıya döküm sırasında, kimlik gizliliğini sağlamak adına katılımcılara K1-K10 gibi kodlar atanmıştır. Ayrıca katılımcıların hangi bölümün öğrencileri olduğunun ayırt edilebilmesi için spor yöneticiliği bölümü öğrencileri KSY ve BESÖ öğrencileri KÖ şeklinde kodlanmıştır. Veriler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlanmış, elde edilen kodlar benzer özelliklerine göre gruplandırılarak kategori ve alt kategoriler oluşturulmuştur. Kategori, alt kategori ve kodlar arasındaki ilişkiler açıklanarak yorumlanmış ve sonuçlar elde edilmiştir. Son olarak, belirlenen kategori, alt kategori ve kodlar Gazi Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümünde görevli iki öğretim üyesi tarafından incelenmiş, değerlendirilmiş ve onaylanmıştır.

2.5. Geçerlilik ve Güvenirlik

Araştırmanın geçerliliğini artırmak için çeşitli stratejiler benimsenmiştir. Öncelikle, görüşme soruları literatür doğrultusunda özenle hazırlanmış ve uzman görüşü alınarak son hali verilmiştir. Ayrıca, görüşme verileri analiz edilirken triangulation yöntemi kullanılarak farklı veri kaynakları arasında karşılaştırmalar yapılmıştır). Güvenirliği sağlamak amacıyla, kodlama sürecinde iki araştırmacı ile çapraz kontrol yapılmış ve kodlar üzerinde uzlaşa sağlanmıştır (Maxwell, 2013).

3. Bulgular

Bu araştırma kapsamında spor yöneticiliği öğrencileri ve beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimine ve öğretmenlik mesleğine bakış açısının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda öğrencilere yöneltilen 7 soru aracılığı ile elde edilen bulgular içerik analizi ne tabi tutularak bu bölümde çizelgeler halinde sunulmuştur.

Çizelge 3.1. Spor yöneticiliği öğrencilerinin meslek tercihleri sıralaması

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f
Spor Yöneticiliği Öğrencilerinin Meslek Tercihleri	İlk Tercihleri	Akademisyen	2
		Spor Yöneticisi	2
		Polis	1
Spor Yöneticiliği Öğrencilerinin Meslek Tercihleri	İkinci Tercihleri	Spor yöneticisi	4
		Öğretmen	1
		Üçüncü Tercihleri	Öğretmen
		Hakem	1

Çizelge 3.2. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin meslek tercihleri sıralaması

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f	
BESÖ Öğrencilerinin Meslek Tercihleri	İlk Tercihleri	Öğretmen	3	
		Antrenör	1	
		Akademisyen	1	
	İkinci Tercihleri	Akademisyen	2	
		Antrenör	2	
		Analizci	1	
		Üçüncü Tercihleri	Antrenör	3
			Kararsız	2

Çizelge 3.3. Bölümlere göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Eğitimin Tercih Etme Nedenleri

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f	
Öğretmenlik Eğitimi Tercih Etme Nedenleri	SY Öğrencileri	Rol model olma	3	
		Topluma katkı sağlamak	3	
		Öğretmenlerin öğrenciler üzerindeki etkisi	2	
		Sosyal statü	2	
		Kutsal meslek	2	
		Öğretmeyi sevmek	2	
		Meslek seçeneğini artırmak	1	
		BESÖ Öğrencileri	Tatil ve rahatlığı	3
			Devlet garantisi	3
	İşe girme kolaylığı		2	
	Kutsal meslek		2	
	Öğretmeyi sevmek		2	
	Sosyal statü		2	
	Çocuklara duyulan sevgi		2	
	Yetenekli öğrencileri keşfetmek		2	
	Kadınlara uygun meslek olduğu için		1	
	Ebeveynleri öğretmen oldukları için		1	
	Çocuklara etki etmek	1		

KSY1: "Bu zamana kadar gerek üniversitedeki öğretmenlerim ilkokuldaki ortaokuldaki öğretmenlerinden beni etkileyen çok insan oldu. Hani birilerinin hayatında iyi girip oradan da katkı sağlamak isterim"

KSY3: "Türkiye'de yaşıyoruz kadını. O yüzden tabii ki de kendime uygun bir meslek seçimi yapmam gerekiyor. Her zaman öğretmenler ülkemizde biraz daha yüksekte tutuluyor ve güzel bir meslek dalı çocuklarla olmayı da çok seviyorum"

KBÖ4 "Tatil ve biraz daha yani söyleyim de sadece öğretmenlik olarak değil, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü bitirdikten sonra devlet öğretmenlerinin hem tatilleri çok cezbedici öğretmenlik tatili adları ve okul düzeni her gün gitmeme zorunlu"

KBÖ3 "Türkiye'de yaşıyoruz kadını. O yüzden tabii ki de kendime uygun bir meslek seçimi yapmam gerekiyor. Her zaman öğretmenler. Ülkemize biraz daha yüksekte tutuluyor ve güzel bir meslek dalı çocuklarla olmayı da çok seviyorum"

Çizelge 3.4. Öğretmenlik Bölümleri Haricindeki Öğrencilerin Pedagojik Formasyon Eğitimi Almasına yönelik görüşleri

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f
Öğretmenlik Bölümleri Haricindeki Öğrencilerin Pedagojik Formasyon Eğitimi Alması	SY Öğrencileri	Çok Faydalı/olumlu/umut	5
		Hayalimi gerçekleştirme şansı	1
		Çok büyük bir fırsat	1
BESÖ Öğrencileri	BESÖ Öğrencileri	Çok adaletsiz	3
		800.000 barajından kaçış	2
		Sporcu olmayanlar KPSS’de daha başarılı	2
		BESÖ öğrencileri iş imkanını azalttığı için kötü	2
		Diğer öğrencilere gelişim fırsatı	1

KSY5: “Yani pedagojik formasyon birçok öğrenciye umut işi oldu. Büyük bir şans.”

KBÖ2: “Ben çok adaletsiz olduğumu düşünüyorum. Çünkü biz bunu yapmak için 4 sene eğitim alıyoruz ve her sene tek dersten işte belli derslerle bunu tamamlıyoruz. Ama pedagojik formasyon ile Adaletsiz olduğumu düşünüyorum.”

KBÖ1 “Ashnda güzel uygulama fakat amacı ve sonucu uygun değil. Yani evet anlayabiliriz. Mesela kendimizi geliştirmek için antrenör eğitimi vesaire alıyoruz. Biz de antrenör atamalarına başvurabiliyoruz antrenör olup. O zaman onlarda formasyon alabilir. Şu an sınıftaki herkes antrenör yapıyor bir yerlerde ve bende yapıyorum. Hani biz bunu yapıyorsak siz bunu niye yapamazsınız ki? Hani bencilce düşünmeyeceğim.”

KBÖ4 “Mesela sporcusu olmayanlarda öğretmen olabiliyor. Ben hayat boyu antrenmana gidiyorum ediyorum. Adamın tek odak noktası ders ders oluyor sonra KPSS de onlarla yarışıyorum.”

KBÖ3 “Pedagojik formasyon kendimce cevaplayacak olursam biz öğretmenlik öğrencilerine bir zulüm yani başka bölümden onlarca insan sizin gelecekte yapacağımız işe taş koyuyor.”

Çizelge 3.5. Pedagojik Formasyon Eğitimi Sizce Nasıl Uygulanmalı?

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f	
Nasıl Uygulanmalı	SY Öğrencileri	Devam etmeli	5	
		Lisans eğitimi sonrasında	4	
		Lisans eğitimi sırasında	1	
	BESÖ Öğrencileri	BESÖ Öğrencileri	Devam etmemeli	4
			Devam etmeli	1
			Lisans eğitimi sırasında	2
			Lisans eğitimi sonrasında	3

KSY3: “Ya şimdi farklı açılardan baktığımızda farklı farklı cevap verebiliriz. Kendi açımdan baktığımda tabii ki devam etmeli. Yani ben bu eğitimi almayı istiyorum. Çünkü ki almak isteyenlerin de olacağını düşünüyorum. Öğretmenlik okuyanlar açısından bunu istemiyorlar kendim de bunu buna şabıt oldum. Öğretmenlik bölümü. Okuyanlar pedagojik formasyonun kaldırılmasını istiyorlar. Onlar açısından baktığımızda gerçekten haklılar çünkü onların önu kapanıyor ya da rakipleri çoğalıyor bizim yüzümüzden”

KSY5: “Formasyon bence dönem sonu alınsa daha iyi olur diye düşünüyorum. Çünkü halihazırda üniversite branş derslerimizin yoğun her yolun haricinde,. ortaya sadece kendi ilk başta kendi alanımızda bir derslere yoğunlaşp sonra eğitimin alınması bence daha iyi olduğunu düşünüyorum.”

KBÖ3: “Formasyonla öğretmen olmak kaldırılmalı çünkü, Bir kere yöneticilikte, pedagojik hiçbir eğitim neredeyse almıyorsun. Ders sayısı çok az pedagojik olarak ama bizim bütün derslerimiz pedagojik çocuk psikolojisi, çocuk sosyolojisi ya da işte öğretim basamakları vesaire aldığımız çok fazla ders var.”

Çizelge 3.6. Mevcutlar Arasında En Etkili Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Metodu

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f
Mevcutlar Arasında En Etkili Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Metodu	SY Öğrencileri	Önemli olan kendini geliştirmek	4
		SY öğrencileri daha iyi	4
		Formasyon alan çok yönlü çok donanımlı	3
		İkisi de uygun	3
		Fark yok	2
	BESÖ Öğrencileri	BESÖ daha iyi	1
		BESÖ daha iyi	4
		Fark yok	2
		Yetenek önemli	2
		Önemli olan kendini geliştirmek	2
		Birinci amaçları öğretmen olmak	1

KSY1 “Şimdi tabii ki 4 sene bu işi okuyan İnsanlar biraz daha öğretime Gönül vermiş olabilirler yada daha çok benimsemiş öğretmenliği alanlarında”

KSY3 “Bence biz daha donanımlı oluruz. Çünkü biz yöneticilik bölümü dersleri alıyoruz. Bizim derslerimizde çok genel ve bireysel oluyor Nasıl diyeyim? Uluslararası yönde ilgili oluyoruz hem de öğretmenlik bölümünü derslerini alıyoruz. Fiziksel kişisel bilişsel anlamda bir eğitim alıyorum. Daha pahalı olduğunu düşünüyorum. Öğretmenlik sadece hani öğretmenliğe yönelik olduğu için biz hem çevreye de yayılıyor. Sporla daha çok ilgileniyorum. Daha çok bilgi hakimiz daha çok Donanıma sahibiz”

KSY4: “Öğretmen bence kendi kendini yetiştirir bunun bir eğitim açısından fark edeceğini düşünmüyorum. Yani öğretmenlerde bu dersleri alıyor bizde, öğretmenler sadece uygulamalı branş dersleri açısından bizlerden fazla ders görüyorlar bununda fark yaratacağını düşünmüyorum. Önemli olan kendi kendini geliştirmek hep bir arayış metodu kendini yetiştireme geliştirme yönünden olması lazım. İletişim, uygulanma, yöntemleri kendisini geliştirerek etkili olur diye düşünüyorum.”

Çizelge 3.7. Spor Yöneticiliği Öğrencilerinin Pedagojik Formasyon Eğitimi Almasının Olumlu veya Olumsuz Yönleri

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f	
Spor Yöneticiliği Öğrencilerinin Pedagojik Formasyon Eğitimi Almasının Olumlu veya Olumsuz Yönleri	SY Öğrencileri	SY öğrencilerine fırsat tanıdığı için olumlu	3	
		Çok yönlü gelişmiş öğretmenler	3	
			rekabet artar	2
	BESÖ Öğrencileri	BESÖ'lerin önünü kapatıyor	5	
		KPSS puanları yükseliyor	3	
		SY öğrencileri için fırsat	2	
		SY lisans eğitiminde pedagojik ders az	1	
		İdeali öğretmenlik olmayan kişiler	1	

KSY4: “Olumlu yanları saymakla bitmez yani dediğim gibi ekstradan bir bölüm okuyor gibisin bunu meslek olarak ta yapabilirsin alanında da uygulayabilirsin. Ek bir meslek yapabilirsin baklarından faydalanabilirsin.”

KBÖ3: “Bir kere yöneticilikte, pedagojik hiçbir eğitim neredeyse almıyorsun. Ders sayısı çok az pedagojik olarak ama bizim bütün derslerimiz pedagojik çocuk psikolojisi, çocuk sosyolojisi ya da işte öğretim basamakları vesaire aldığımız çok fazla ders var.”

KBÖ1: “olumsuz yönleri BESÖ okuyan öğrencilerin işlerini haksız yere zorlaştırarak önünü kapatması ve öğretmenlik gibi kutsal ve zor bir mesleği ikinci seçenek olarak görenlerin öğretmen olması mesleği ideallerinden saptırabilir”

Çizelge 3.8. Pedagojik Formasyon Eğitimi ile Öğretmen Olmak İsteyen Öğrenciler Sizce Neden Spor Yöneticiliği Bölümünü Tercih Ettiler?

Kategori	Katılımcı Özelliği	Görüşler	f
Öğretmen Olmak İsteyen Öğrencilerin Spor Yöneticiliği Bölümünü Tercih Etme nedenleri	SY Öğrencileri	Kazanamamak	3
		800.000 barajı	2
		Meslek seçeneğini arttırmak	3
Öğretmen Olmak İsteyen Öğrencilerin Spor Yöneticiliği Bölümünü Tercih Etme nedenleri	BESÖ Öğrencileri	SY de seçenek daha çok	2
		800.000 barajı	3
		Yetenek sınavından kaçış	2
		Devlete atanmak için	2

KSY2: “Yani şey ihtimali var. Baraj puanı sıralamasındandır. Beden eğitimi öğretmenliğini belki puanları yetmediği için bu tercih eder.”

KSY4: “Yani ben tamamen bu konuda dürüst olacağım ek bir meslek yapabilirim diye düşünüyorum ana hedefimden sapsak için değil yani en son çare öğretmen olmak benim için. Hedeflerimi gerçekleştiremezsem en kötü öğretmen olurum diye düşünüyorum.”

KBÖ1: “Öğretmenlik seçmek için ÖSYM’nin bir kuralı var 800 binin altında yapması gerekiyor diye biliyorum o yüzden tercih etmişlerdir.”

4. Tartışma

Spor yöneticiliği bölümü öğrencileri ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimine ve öğretmenlik mesleğine bakış açısının incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada, 5 spor yöneticiliği ve 5 beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencisinin konu hakkında görüşleri alınarak elde edilen veriler bu bölümde tartışılmıştır. Bu kapsamda çalışmamızda öncelikle iki bölüm öğrencilerinin gelecekte yapmak istedikleri meslekleri sıralamaları istenerek iki farklı bölüm öğrencilerinin önceliklerinin okudukları bölümlerle uyumlu olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda sorulan sorudan elde edilen verilere göre spor yöneticiliği öğrencilerinin birinci meslek tercihinin Akademisyenlik ve okudukları bölüme uygun olarak Spor Yöneticiliği olduğu görülmektedir. Spor Yöneticiliği öğrencilerinin tercih ettikleri ilk mesleklerinde yine spor yönetici olmak yer alırken beden eğitimi ve spor öğretmenliği mesleğinin ise ancak meslek olarak üçüncü tercihlerinde birinci sırada belirttikleri görülmektedir. Bu durum bizlere pedagojik formasyon eğitimi alan spor yöneticiliği öğrencileri için öğretmenlik mesleğinin bir öncelik veya idealden ziyade ek bir iş imkanı olduğunu gösterdiği söylenebilir. Her ne kadar çalışmamız kısıtlı bir çalışma grubu ile gerçekleştirilen nitel bir çalışmanın verilerini yansıttığı için bahsi geçen bulguların genellenmesi zor olsa da Literatürde pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin öğretmenlik mesleğini kariyer hedeflerinden ziyade alternatif bir iş imkânı olarak gördüğünü (Akyüz, 2006) söyleyen bir çalışmaları ile desteklenmektedir (Çelik & Orcan, 2016; Yücel-Toy, 2015). Bu durum, Türkiye’de pedagojik formasyon süreçlerinin, alan dışı öğrenciler için yeterli bir mesleki motivasyon sağlamadığını göstermektedir (Yapıcı & Yapıcı, 2013). Kartal’ın (2009) araştırmasında da Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları düşük bulunmuştur. Turhan ve Ağaoğlu (2011) bu çalışmada kullanılan veri toplama aracını kullanarak Eğitim Fakültesi öğrencileri ile Tezsiz Yüksek Lisans öğrencileri üzerinde bir araştırma yapmışlar ve Eğitim Fakültesi öğrencilerinin daha olumlu algıya sahip olduklarını belirlemişlerdir.

Köse'nin 2017 yılında yaptığı çalışmasında “pedagojik formasyon eğitime devam eden öğrencilerin bu eğitimi almalarındaki amaçlarının çoğunlukla bir meslek sahibi olma, sertifika sahibi olma, işe girme, ikinci bir meslek imkânı elde etme, iş fırsatlarının çeşitliliğini arttırma, etiket sahibi olma, kendi işinden daha rahat bir meslek olarak gördükleri öğretmenliği elde etme olduğunu ifade etmektedirler. Bu eğitime devam eden öğrencilerin çok az bir kısmının gerçek manada sadece öğretmenliği bir ideal olarak gördüklerini ve öğretmenlik mesleğini sevdiğini ve bu program kapsamındaki eğitimleri ciddiye aldıklarını” belirttiği ifadesi de bu görüşü destekler niteliktedir.

BESÖ öğrencileri ise ilk tercihlerinin Üniversite hayatlarının başında tercih edip kazandıkları ve mezun olacakları bölüme uygun olarak Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği mesleği olduğu görülmektedir. Bu durumun öğretmenlik mesleğinin Spor Yöneticiliği öğrencilerine nazaran BESÖ öğrencileri için daha öncelikli ve ideal bir meslek olduğu ve bu mesleğe yönelik kendilerini geliştirme motivasyonlarının daha yüksek olacağını gösterdiği söylenebilir. BESÖ öğrencilerinin kariyer hedefleri incelendiğinde, genellikle öğretmenlik mesleğine olan ilgilerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Araştırmalar, BESÖ öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini ideal bir kariyer olarak görmelerinin yanı sıra, öğretmenlik becerilerini geliştirme konusunda motivasyonlarının yüksek olduğu görüşünü desteklemektedir. Doğrudan öğretmenlik bölümü okuyan öğrencilerin genellikle öğretmenlik mesleğine daha idealist bir bakış açısıyla yaklaştıkları gözlemlenmiştir. Bu öğrenciler, öğretmenliği gelecekteki ana meslekleri olarak görme eğilimindedirler ve eğitim süresince mesleki yeterlilik kazanma arzuları daha yüksektir (Eraslan ve Çakıcı, 2011; Kartal ve Afacan, 2012).

Araştırma kapsamında sorulan ikinci soruda katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik eğitim almayı tercih etme nedenlerini ifade etmeleri istenmiş ve tercih nedenleri bölümlere göre karşılaştırılmıştır. Buna göre spor yöneticiliği öğrencileri için yapılan analizlerde “Rol model olma, Toplumla katkı sağlamak, Sosyal statü, Kutsal meslek ve Öğretmeyi sevmek” ifadelerinin ön plana çıktığı görülmüştür. BESÖ öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerinde ise “Tatil ve rahatlığı, Devlet garantisi, İşe girme kolaylığı, Kutsal meslek, Öğretmeyi sevmek ve Sosyal statü” ifadeleri ortaya çıkmaktadır. İki grubun da öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri genel olarak benzerlik gösterirken, “Tatil ve rahatlığı, Devlet garantisi, İşe girme kolaylığı” yalnızca BESÖ öğrencileri tarafından ifade edilen kodlar olarak dikkat çekmektedir.

Öğretmen adayları, eğitim süreçleri aracılığıyla çocuklar ve gençler üzerinde olumlu bir etki bırakmayı hedefleyerek bu mesleği seçmektedirler. Ayrıca, öğretmenlik birçok kültürde saygı duyulan bir meslek olarak algılandığı için, sosyal statü ve topluma katkı sağlama motivasyonları, adayların meslek seçiminde etkili olmaktadır. Bunun yanı sıra, öğretmenlik mesleği "kutsal" bir meslek olarak tanımlanmakta ve bu durum adayların mesleğe bağlılıklarını artırmaktadır. Öğretim süreçlerine duyulan sevgi, öğretmenlik mesleğini seçenler için önemli bir motivasyon kaynağı iken, tatil süreleri ve iş yaşam dengesi gibi unsurlar da meslek tercihlerini etkilemektedir (Eren, Çelik & Oğuz, 2014; Köse, 2017). Özellikle kamu sektöründe yer alan öğretmenlik pozisyonlarının devlet güvencesi taşıması ve işe girme kolaylığı da bu mesleği cazip kılan faktörler arasında yer almaktadır. Bu motivasyonlar, öğretmen adaylarının meslek seçiminde belirleyici bir rol oynamakta ve öğretmenlik mesleğine duyulan ilgiyi şekillendirmektedir (Çetinkaya, 2009; Demirtaş, Cömert & Özer, 2011; Eraslan & Çakıcı, 2011; Kiraz & Dursun, 2015).

Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen diğer bir soruda katılımcıların BESÖ bölümleri dışındaki bölüm öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimi almalarını nasıl değerlendirdikleri sorulmuştur. Buna göre spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin tamamının pedagojik formasyon eğitimini olumlu ifadelerle tanımladıkları görülmektedir. Bu durum, spor yöneticiliği öğrencilerinin formasyon eğitimlerini kariyer hedeflerine yönelik bir araç olarak gördüğünü ve bu süreçte kazandıkları pedagojik yeterliliklerin kendilerine avantaj sağladığını düşündüklerini göstermektedir (Eraslan & Çakıcı, 2011; Kiraz & Dursun, 2015). BESÖ bölümü öğrencilerinde ise durum doğal olarak tam tersi niteliktedir ve yalnızca bir adet (Diğer öğrencilere gelişim fırsatı) olumlu koda ulaşılmıştır. Spor yöneticiliği bölümü öğrencileri pedagojik formasyon eğitimini “Çok Faydalı/olumlu, Hayal gerçekleştirme şansı ve Çok büyük bir fırsat” olarak görürken BESÖ bölümü öğrencileri pedagojik formasyon eğitimini “Çok adaletsiz, 800.000 barajından kaçış ve BESÖ'nin öğrencileri iş

imkanını azalttığı için kötü” ifadeleriyle olumsuz şekilde tanımlamıştır. Katılımcıların pedagojik formasyon eğitimine yönelik olumsuz düşüncelerinin temel kaynağının diğer bölümlerin kendi iş imkanlarını ele geçirdikleri ve bu durumun adaletsiz olduğunu düşünmelerinden kaynaklandığı söylenebilir (Köse, 2017). BESÖ öğrencileri, pedagojik formasyon eğitiminin mevcut iş bulma olanaklarını kısıtladığını düşünmektedir. Bu, öğrencilerin eğitimin getirdiği fırsatları yetersiz görmelerine ve meslek seçimlerini sorgulamalarına yol açmaktadır (Kiraz & Dursun, 2015; Çetinkaya, 2009; Eren, Çelik & Oğuz, 2014).

Araştırma kapsamında diğer bir soru da ise katılımcılara pedagojik formasyon eğitiminin uygulanması ve uygulanma biçimine yönelik sorular sorulmuştur. Buna göre spor yöneticiliği bölümü öğrencilerin tamamı pedagojik formasyon eğitiminin devam etmesi gerektiğini söylerken, BESÖ öğrencilerinin ise %80 (5’te 1’i) devam etmemesi gerektiğini düşünmektedir. Spor yöneticiliği bölümü öğrencileri, pedagojik formasyon eğitiminin devam etmesi gerektiği konusunda hemfikir olup, bu eğitimin öğretmenlik mesleği için önemli bir bileşen olduğuna inanmakta ve eğitim sürecinin mesleki gelişimlerine katkı sağladığını ifade etmektedirler (Eraslan & Çakıcı, 2011; Kiraz & Dursun, 2015). Bu durum, spor yöneticiliği öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimine olan olumlu bakış açıları ve kendi çıkarlarını öne çıkardıklarını göstermektedir. Öte yandan, BESÖ öğrencilerinin %80’i, pedagojik formasyon eğitiminin devam etmemesi gerektiğini düşünmektedir. BESÖ öğrencilerinin bu olumsuz görüşleri kendi çıkarlarına ters düştüğü ve başta iş bulma olanaklarını azaltabileceğini düşündükleri için kaynaklandığı söylenebilir (Çermik, Doğan & Şahin, 2010). Bu iki grup arasındaki farklılıklar, pedagojik formasyon eğitime yönelik bakış açıları ve algıladıkları faydalar açısından önemli ayrışmadan kaynaklanmaktadır.

Pedagojik formasyon eğitiminin devam etmesini isteyen katılımcılar arasında ortaya çıkan farklı görüşler, bu eğitimin uygulanma biçiminin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Altı katılımcıdan dördü, pedagojik formasyonun lisans eğitimi tamamlandıktan sonra verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu görüş, pedagojik formasyonun daha derinlemesine öğrenilmesi ve uygulamalı deneyim kazanılması açısından lisans sonrası bir eğitim süreci gerektirdiğini savunmaktadır. Benzer çalışmalar, pedagojik formasyon programlarının, öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerini artırmada etkili olabilmesi için yeterli zaman ve pratik uygulama imkanı sunması gerektiğini vurgulamaktadır (Demirtaş, Cömert & Özer, 2011; Eren, Çelik & Oğuz, 2014).

Öte yandan, iki katılımcı, pedagojik formasyon eğitiminin lisans eğitimi sırasında verilmesinin, diğer bölüm öğrencilerinin öğretmenlik eğitimini daha iyi özümsemelerini sağlayacağına dikkat çekmiştir. Bu görüş, pedagojik formasyonun, öğretmenlik mesleği için gerekli olan bilgi ve becerilerin zamanında kazanılmasına olanak tanıyacağını savunmaktadır. Lisans sürecinin, öğretmen adaylarına bu bilgileri daha kapsamlı bir şekilde sunması, onların öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını sağlayabilir (Eraslan & Çakıcı, 2011; Kiraz & Dursun, 2015). Ayrıca, eğitim sürecinin dört yıl gibi daha uzun bir zaman diliminde uygulanmasının, öğrencilerin pedagojik kavramları ve yöntemleri daha iyi içselleştirmelerine yardımcı olacağına dair bulgular mevcuttur (Çermik, Doğan & Şahin, 2010). Bu bulgular, pedagojik formasyon eğitime yönelik farklı yaklaşımların ve uygulamaların, öğretmen adaylarının mesleki gelişiminde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Eğitim programlarının, katılımcıların ihtiyaçlarına ve mesleki hedeflerine uygun bir şekilde düzenlenmesi, öğretmenlik mesleğine hazırlık sürecini olumlu yönde etkileyebilir.

Araştırmamızın altıncı boyutunda katılımcılardan mevcut sistemler içerisinde en etkili beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme metodunun hangisi olduğu değerlendirmeleri istenmiştir. Bu boyutta öne çıkan görüşler “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği mezunları daha iyi, SY öğrencileri daha iyi, Formasyon alan çok yönlü çok donanımlı, Önemli olan kendini geliştirmek ve fark yok” ifadeleri olmuştur. Spor Yöneticiliği öğrencileri, kendi bölümlerinden formasyon alan kişilerin daha çok boyutlu ve donanımlı öğretmenler olacaklarını düşünürken, BESÖ öğrencileri ise BESÖ bölümlerinden mezun olacak öğrencilerin daha iyi öğretmenler olacağını ifade etmiştir. Katılımcılarımızdan %60’ı ise konuya farklı bir bakış açısı getirerek yetiştirme sistemlerinden ziyade kişinin kendisi mesleğine yönelik hazırlaması ve geliştirmesinin daha önemli olduğunu ifade

etmişlerdir. Bu noktada, bireysel çabaların ve sürekli gelişimin önemine dikkat çekilmektedir (Çermik, Doğan & Şahin, 2010). Öğretmen adaylarının, kendi yeteneklerini ve bilgi birikimlerini artırma çabaları, öğretmenlik mesleğine olan yaklaşımlarını ve mesleki gelişimlerini doğrudan etkilemektedir (Kiraz & Dursun, 2015).

Araştırmamızın yedinci boyutunda ise katılımcılardan pedagojik formasyon eğitimi ile öğretmen olma imkanının olumlu ve olumsuz yönlerini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu bağlamda “BESÖ öğrencilerinin önünü kapatıyor, KPSS atama puanları yükseliyor, Spor Yöneticiliği öğrencilerine fırsat tanıdığı için olumlu, Formasyonla çok yönlü gelişmiş öğretmenler yetişiyor” ifadeleri öne çıkan veriler olmuştur. Bu boyutta da araştırmamızın diğer boyutlarında olduğu gibi iki farklı öğrenci grubunun pedagojik formasyon eğitimini kendi çıkarları doğrultusunda anlamlandırdıkları görülmektedir. BESÖ öğrencileri, pedagojik formasyonun kendilerine sınırlayıcı etkileri olduğunu düşünmekte, özellikle KPSS atama puanlarının artmasının, mezuniyet sonrası iş bulma olanaklarını zorlaştırdığına dikkat çekmektedirler (Çermik, Doğan & Şahin, 2010; Kiraz & Dursun, 2015). Öte yandan, spor yöneticiliği öğrencileri, pedagojik formasyonun onlara sunduğu fırsatları olumlu bir şekilde değerlendirmektedir. Bu grup, pedagojik formasyon sayesinde daha çok yönlü gelişim sağlayarak, öğretmenlik mesleğine hazırlık sürecini güçlendirdiklerini ifade etmektedir (Eraslan & Çakıcı, 2011; Demirtaş, Cömert & Özer, 2011). Ayrıca diğer alanlarda da formasyon alan öğrenciler normalde giremedikleri bir bölümün meslek haklarını kazandıkları için formasyon eğitimini olumlu olarak algılamaktadır (Yapıcı ve Yapıcı, 2013; Altınkurt, Yılmaz ve Erol, 2014; Kiraz ve Dursun, 2015).

Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen son soru ile; beden eğitimi ve spor öğretmeni olmak için pedagojik formasyon eğitimi alan spor yöneticiliği bölüm öğrencilerinin neden öğretmenlik bölümü yerine spor yöneticiliği bölümünü tercih ettikleri hakkındaki görüşleri sorulmuştur. Bu boyutta katılımcılar öğretmen olmak isteyen öğrencilerin başka bölümü tercih etmesindeki başlıca nedenin öğretmenlik bölümüne giriş şartı olan 800.000 sıralama barajından kaçmak için olduğu öne çıkarmıştır. Böylelikle 800.000 barajını geçemeyen kişiler BESÖ bölümlerine girmeyi hak etmeden, öğretmen olmak için yan yolu değerlendirmektedir. Öğretmenlik bölümü için gereken özel yetenek sınavları ve yüksek başarı şartı öğrencileri alternatif bölümlere yönlendirmektedir. Konu hakkında diğer öne çıkan görüşler ise “Kazanamamak, Meslek seçeneğini arttırmak ve Özel yetenek sınavından kaçış” kodları olmuştur. Günümüzde spor yöneticiliği bölümleri aldıkları antrenörlük belgeleri ile antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin mesleğini, formasyon belgeleriyle de BESÖ bölümü öğrencilerinin mesleğini yapabilmekte ancak diğer bölümler spor yöneticiliği mesleği ile ilgili özellikle devlet kadrolarına başvuru yapamamaktadır. Bu durum adaletsizliğe ve bölümler arası fırsat eşitsizliğine yola açarken spor yöneticiliği bölümleri için önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu durum diğer alanlarda yapılan çalışmalarda da iki grup arasında benzer farklılıkları taşımaktadır (Köse, 2017).

5. Sonuç

Bu çalışma, spor yöneticiliği ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimine bakış açılarını kapsamlı bir şekilde incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları, her iki grubun öğretmenlik mesleğini tercihe etme sebeplerinin benzerlik göstermesinin yanında pedagojik formasyon eğitimi hakkındaki görüşlerinin kendi çıkarları doğrultusunda farklılaştığını göstermektedir.

Öğretmenlik mesleği spor yöneticiliği bölümü öğrencileri için alternatif bir iş imkânı olarak değerlendirilirken, BESÖ öğrencileri bu mesleği öncelikli olarak hedeflemektedir. Bu durum beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik daha güçlü bir motivasyona sahip olduğu ve bu mesleği ideal bir kariyer olarak değerlendirdiğini göstermektedir.

Spor yöneticiliği öğrencileri, bu eğitimi yalnızca geleceklerini inşa etmede bir araç olarak görmekte ve sürecin kendilerine sağladığı avantajları vurgulamaktadır. Ancak, beden eğitimi ve spor öğretmenliği öğrencileri, bu eğitimin adaletsizce kendi iş bulma olanaklarını sınırladığını düşünmektedir. Pedagojik formasyon eğitimi BESÖ öğrencileri tarafından adaletsiz ve eğitime zarar

veren bir yan yol olarak görülürken, spor yöneticiliği öğrencileri içinse büyük bir fırsatı temsil etmektedir.

Sonuç olarak pedagojik formasyon eğitimlerinin her ne kadar diğer bölüm öğrencileri için fırsatlar doğursa da öğretmenlik mesleğini yetiştirme amacıyla kurulan bölüm ve öğrencileri açısından önemli olumsuzluklar ortaya çıkardığı söylenebilir. Bu bağlamda günümüzde eğitim fakülteleri ve BESÖ bölümlerinin sayı ve kapasitesinin ülkenin öğretmen ihtiyacını fazlasıyla karşılayacak düzeye geldiği de düşünülürse, öğretmen yetiştirmenin bu amaçla kurulmuş ve bu amaçta uzmanlaşmış bölümlere bırakılarak gerek bu bölümleri tercih etmiş öğrencilerin yaşadıkları fırsat eşitsizliklerinin önüne geçilmesi gerekse öğretmenlik gibi hayati ve kutsal mesleği yapmaya hak kazanan kişilerin nitelik tartışmalarının önüne geçilmesi gerektiği söylenebilir.

Kaynakça

- Akbaba, S. (2002). Öğretmen yetiştirmede mesleki rehberliğin yeri ve önemi. *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156, 21-31.
- Akdemir, A. S. (2013). Türkiye’de öğretmen yetiştirme programlarının tarihçesi ve sorunları. *Electronic Turkish Studies*, 8(12), 15-28.
- Akyüz, Y. (2006). Türkiye’de öğretmen yetiştirmenin 160. yılında Darülmualiminden günümüze öğretmen yetiştirme. *Türk Eğitim Tarihi*, 5(1), 3-12.
- Altınkurt, Y., Yılmaz, K., & Erol, E. (2014). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyonları. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 48-62.
- Aşçı, H. (2009). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 23-35.
- Aysu, B. (2007). *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi)*. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Ev Ekonomisi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Başaran, İ.E. (2007). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Ekinoks Yayınları.
- Celep, C. (2001). Sınıf yönetiminde öğretmen-öğrenci ilişkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 272, 19-24.
- Çelik, R., & Orcan, F. (2016). Eğitim felsefesinin pedagojik formasyon öğrencileri üzerindeki etkileri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(2), 872-883.
- Çermik, H., Doğan, B., & Şahin, A. (2010). Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih sebepleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 201-212.
- Çetinkaya, Z. (2009). Identifying Turkish pre-service teachers' attitudes toward teaching profession. *İlköğretim Online*, 8(2), 298-305.
- Çiçek-Sağlam, A. (2015). Pedagojik Formasyon Sertifika Programı Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 170-189.
- Dalgıç, G., Doyran, F., & Vatanartıran, S. (2012). Ücretli öğretmenlerin katıldıkları pedagojik formasyon programına ilişkin deneyimleri. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, (11), 39-54.
- Demirtaş, H., & Cömert, M., & Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-111.
- Demirtaş, H., & Kırbaç, M. (2016). Pedagojik formasyon sertifika programı öğrencilerinin pedagojik formasyon eğitimine ilişkin görüşleri. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 160-199.
- Drucker, P. (1994). *Yeni gerçekler*. İstanbul: Kültür Yayınları.
- Dündar, H., & Karaca, E. T. (2013). Formasyon öğrencilerinin pedagojik formasyon programına ilişkin sahip oldukları metaforlar. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitimi Fakültesi Dergisi*, (30), 19-34.
- Durmuşçelebi, M. (2013). Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğrenci başarısını etkileyen bazı değişkenlerin incelenmesi (Erciyes Üniversitesi Örneği). *Eğitim ve Bilim*, 38(168).
- Durmuşçelebi, M. (2015). Öğretmenlik eğitimi programının etkililiği. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 5(5), 747-766.
- Eren, B., Çelik, M., & Oğuz, A. (2014). Türkiye’de öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ile ilgili yapılan çalışmaların incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (42), 359-370.

- Eraslan, L., & Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 427-438.
- Foulquie, P. (1994). Pedagoji Sözlüğü. İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Gurol, M., Turkan, A., & Som, İ. (2018). Pedagojik formasyon sertifika programının değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(65), 103-122.
- Gürbüz, H., & Kışoğlu, M. (2007). Tezsiz yüksek lisans programına devam eden fen-edebiyat fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Erzincan Eğitim Dergisi*, 9(2), 45-89
- Kartal, S. (2009). Tezsiz yüksek lisans programlarına devam eden öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 223-239.
- Kiraz, Z., & Dursun, F. (2015). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının aldıkları eğitime ilişkin algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 42-77.
- Kıral, B. (2017). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin kendilerinden kaynaklanan sorunları. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 37-50.
- Köse, A. (2017). Pedagojik formasyon eğitiminde görevli akademisyenlere göre pedagojik formasyon uygulaması: Sorunlar, çözüm önerileri. *Abi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 709-732.
- Küçükahmet, L. (2005). *Öğretimde planlama ve değerlendirme* (16. Basım). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Küçükahmet, L. (2007). 2006-2007 öğretim yılında uygulamaya başlanan öğretmen yetiştirme lisans programlarının değerlendirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 203-219.
- Maxwell, J. (2013). *Qualitative research design: An interactive approach*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev.). Ankara: Nobel Yayınevi.
- Özden, Y., & Turan, S. (2014). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Parasız, Ö., Halıcı, A., Şahin, M. Y., & Yetim, A. (2021). Akademisyenler perspektifinden spor yöneticiliği bölümlerinde merkezi yerleştirme sisteminin incelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(2), 72-86.
- Safran, M. (2014). Eğitim fakülteleri, öğretmen yetiştirme süreci ve yeni arayışlar. *Öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları Uluslararası Sempozyumu IV-ISPITE2014*, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Süral, S., & Sarıtaş, E. (2015). Pedagojik formasyon programına katılan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik yeterliklerinin incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 62-75.
- Turhan, E., & Ağaoglu, E. (2011). Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programı ve eğitim fakültesi 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyon düzeyleri. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 6(2), 1759-1774.
- Ünlü, H., & Aydın, M. (2018). Öğretmen adaylarının mesleki bağlılık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 100-118.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yapıcı, M., & Yapıcı, Ş. (2013). Öğretmen adaylarının pedagojik formasyona ilişkin metaforları. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 90-112.

Extended English Summary

The training and employment of teachers has long been one of the most debated issues in the Turkish education system. Studies on different models in this field are ongoing and various methods are being developed by universities, educators and the Ministry of National Education to train qualified teachers. Since the early years of the Republic, teacher education and pedagogical formation programs have been in a continuous transformation process, and this transformation process continues today (Dalgıç, Doyran, & Vatanartıran 2012; Kıral, 2017). One of these methods is to offer people from other professional groups who are not graduates of education faculties the opportunity to teach by obtaining a pedagogical formation training certificate with the approval of the Council of Higher Education.

In Turkey, the problems of the teacher training system continue to be the subject of discussion today, especially the wrong policies regarding the needs and employment of teachers, accelerated teacher training, the weakened social status of the teaching profession, the quality of teacher training programs, and the inadequacy of in-service training (Küçükahmet, 2007; Akdemir, 2013). Different practices carried out in various periods for the employment of graduates of different faculties and programs as teachers are also among the most discussed issues (Gürol, Türkkan, & Som, 2018)

Pedagogical formation trainings, which are becoming easier and widespread for Sports Management, Coaching Education and Recreation students, provide an important job opportunity and opportunity for these students, while causing many negativities for students who have directly preferred Physical Education and Sports Teaching departments and have earned the right to become PESÖ with their rankings and scores. This situation creates different opinions and debates on the existence and results of pedagogical formation trainings. It is very important to better understand the positive and negative effects of pedagogical formation education, which directly affects our education system and educator quality, especially in a field with unlimited social functions such as sports. One of the best methods for this is to understand the perceptions and thoughts of sport sciences faculty students who are directly affected by the process and results of these trainings. From this point of view, the aim of this study is to examine the perspectives of sport management students and physical education and sport teaching students on pedagogical formation education.

In this study, which was conducted to evaluate the views of sport management students and physical education and sport teaching students on pedagogical formation education, interview technique, one of the qualitative research methods, was used to collect data. The study is based on semi-structured interview technique. In the selection of the study group, criterion sampling, one of the purposeful sampling methods, was preferred. While determining the study group, in order to ensure the homogeneity of the research data at a minimum level, 5 students receiving pedagogical formation education and 5 students of physical education and sports teaching department were included in the study among the sports management students, which are the two opposite groups of the subject. In line with this scope, one-on-one interviews were conducted with 10 students.

This study was conducted to comprehensively examine the perspectives of sport management and physical education and sport teaching students on pedagogical formation education. The results of the study show that although the reasons for choosing the teaching profession of both groups are similar, their views on pedagogical formation education differ in line with their own interests.

While the teaching profession is considered as an alternative job opportunity for the students of sport management department, the students of PESP target this profession as a priority. This shows that physical education and sport teaching students have a stronger motivation towards the teaching profession and consider this profession as an ideal career.

Sport management students see this education only as a tool to build their future and emphasize the advantages of the process. However, physical education and sport teaching students think that this education unfairly limits their employment opportunities. While pedagogical formation education is seen as an unfair and damaging side-road to education by PESP students, it represents a great opportunity for sport management students.

As a result, it can be said that pedagogical formation education, although it creates opportunities for the students of other departments, creates significant negativities for the department and its students who are established to train the teaching profession. In this context, considering that the number and capacity of faculties of education and PPS departments have reached a level to meet the country's need for teachers, it can be said that teacher training should be left to departments established for this purpose and specialized for this purpose, both to prevent the inequalities of opportunity experienced by students who prefer these departments and to prevent the quality debates of those who are entitled to practice a vital and sacred profession such as teaching.